

Theology of Psalms: Praying Biblical Poetry
Rabbi Shai Held

התאולוגיה של תהלים: תפילה שהיא שירה

הרב שי הלד

Unit 1: Psalms of Praise

יחידה א: תהלים של שבח

Session 1: "The Heavens Declare God's Glory"

שיעור א: "השמים מספרים כבוד-אל"

Psalm 19, which is part of *P'sukei De-Zimrah* for Shabbat and festivals, is one of three psalms about Torah (the others are Psalm 1 and Psalm 119). It is distinctive in connecting the wisdom discernible in the heavens (vv. 1-7) with the wisdom discernible in Torah (vv. 8-14).

מזמור יט, אשר הינו חלק מפסוקי דזמרה לשבת ויום טוב, הוא אחד משלושה מזמורים על התורה (יחד עם מזמור א ומזמור קיט). הוא מיוחד בכך שהוא מקשר את התבונה הניכרת מהמרומים (פסוקים א-ז) עם התבונה הניכרת בתורה.

It thus raises some fundamental (and difficult) questions: Where do we discover God? Does the God we discern in nature have the same characteristics as the God we discern in Torah (for example: does the God of nature care about widows and orphans)?

הדבר מעלה מספר שאלות בסיסיות (ומורכבות): היכן אנחנו מגלים את הקב"ה? האם לאלוהים בו אנו מבחינים בטבע יש את אותם מאפיינים כמו לאלוהים בו אנו מבחינים בתורה (למשל: האם לאלוהי הטבע אכפת מאלמנות ויתומים)?

The psalm admires the beauty of nature, but crucially, it insists that nature is not God. Instead, it testifies to the glory of God. Look, for example, at vv. 4-6: The sun is not god, it is God's. The psalm is thus not about nature worship; on the contrary, it is in part about nature itself worshipping God.

המזמור מתפעל מיפי הטבע, אך עומד על כך שהטבע אינו האל אלא מעיד על כבודו של האל. למשל, פסוקים ד-ו: השמש איננה אלוהים אלא שייכת לאלוהים. כך, המזמור לא מתרכז בסגידה לטבע, אלא ההפך – מדבר בחלקו על כך שהטבע סוגד לאלוהים.

Psalm 19

תהלים יט

¹For the leader. A psalm of David.

¹לְמַנְצֵחַ מִזְמוֹר לְדָוִד:

²The heavens declare the glory of God, the sky proclaims His handiwork.

²הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה יְדֵי מַגִּיד הַרְקִיעַ:

³Day to day makes utterance, night to night speaks out.

³יוֹם לְיוֹם יְבִיעַ אִמָּר וְלַיְלָה לְלַיְלָה יִסְנֶה־דַּעַת:

⁴There is no utterance, there are no words, whose sound goes unheard.

⁴אֵין אִמָּר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע קוֹלָם:

⁵Their voice carries throughout the earth, their words to the end of the world. He placed in them a tent for the sun,

⁵בְּכָל־הָאָרֶץ | יָצָא קוֹם וּבְקִצָּה תִבֵּל מְלִיָּהֶם לְשִׁמְשׁ שָׁם אָהַל בָּהֶם:

⁶who is like a groom coming forth from the chamber, like a hero, eager to run his course.

⁶וְהוּא כְּחַתָּן יֹצֵא מִחַפְּתוֹ יֵשִׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אַרְחָ:

⁷His rising-place is at one end of heaven,
and his circuit reaches the other;
nothing escapes his heat.

⁷מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם | מוֹצֵא
וְתִקְוֹתוֹ עַל-קְצוֹתָם
וְאֵין נִסְתָּר מִחֶמְתּוֹ:

⁸The teaching of the Lord is perfect,
renewing life;
the decrees of the Lord are enduring,
making the simple wise;

⁸תּוֹרַת ה' תְּמִימָה
מְשִׁיבַת נְפֹשׁ
עֲדוּת ה' נֶאֱמָנָה
מְחַכֵּמַת פְּתִי:

⁹The precepts of the Lord are just,
rejoicing the heart;
the instruction of the Lord is lucid,
making the eyes light up.

⁹פְּקוּדֵי ה' יִשְׂרִים
מְשַׂמְחֵי-לֵב
מִצְוֹת ה' בְּרָה
מְאִירַת עֵינָיִם:

¹⁰The fear of the Lord is pure,
abiding forever;
the judgments of the Lord are true,
righteous altogether,

¹⁰יִרְאֵת ה' | טְהוֹרָה
עוֹמְדַת לְעַד
מִשְׁפָּטֵי-ה' אָמֵת
צְדָקוֹ יַחְדָּו:

¹¹more desirable than gold,
than much fine gold;
sweeter than honey,
than drippings of the comb.

¹¹הַנְּחָמָדִים מִזָּהָב
וּמִפָּז רַב
וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ
וּנְפֹת צוּפִים:

¹²Your servant pays them heed;
in obeying them there is much reward.

¹²גַּם-עֲבָדְךָ נִזְהָר בָּהֶם
בְּשִׂמְרָם עֵקֶב רַב:

¹³Who can be aware of errors?
Clear me of unperceived guilt,

¹³שִׂגְיאוֹת מִי-יֵבִין
מִנְסֻתְרוֹת נִקְנִי:

¹⁴and from willful sins keep Your servant;
let them not dominate me;
then shall I be blameless
and clear of grave offense.

¹⁴גַּם מִזְדִּים | חֹשֶׁךְ עֲבָדְךָ
אֶל-יִמְשְׁלוּ-בִי
אֲז אֵיתָם
וְנִקִּיתִי מִפֶּשַׁע רַב:

¹⁵May the words of my mouth
and the prayer of my heart
be acceptable to You,
O Lord, my rock and my redeemer.

¹⁵יְהִי-לְרָצוֹן | אֲמַר־יָפִי
וְהִגִּיוֹן לְבִי
לְפָנֶיךָ
ה' צוּרִי וְגֹאֲלִי:

Translation: Jewish Publication Society, 1999 (NJPS)

Many scholars think that Psalm 19 is actually two separate psalms (vv. 2-7 and vv. 8-15). What connections—linguistic and/or conceptual—can you draw between the two parts showing that it's one, unified text?

חכמים רבים סבורים שמזמור יט מורכב למעשה משני מזמורים (פסוק ב-ז ופסוק ח-טו). על אילו קשרים – לשוניים ו/או מהותיים – אתם יכולים להצביע בין שני החלקים כדי להראות שבעצם מדובר בטקסט אחד?

What is the relationship—according to this psalm and/or in your own thinking—between knowing God through nature and knowing God through Torah?

מהו היחס, לפי המזמור או לפי דעתכם, בין להכיר את האל דרך הטבע לבין להכיר אותו דרך התורה?

(This might help: Over the course of the psalm, God becomes more personal. "The heavens declare the glory of God (El)" (v. 2) gives way to "My rock and My redeemer" (v. 15). Creation thus speaks, but the God it speaks of is not as personal as the One spoken of in Torah.)

What do you think vv. 2-7 are saying—does one have to know God first in order to perceive God's praise in the created world, or can anyone simply perceive that by looking? (For those interested in traditional philosophical language: does this psalm believe in "natural theology"?)

Verse 4 contains an interesting ambiguity: does it mean that no words are spoken which go unheard or that there are no words spoken at all? What does the verse mean in each case?

Compare JPS above with Robert Alter (also NRSV): "There is no utterance and there are no words, their voice is not heard."

(קחו בחשבון שבמהלך המזמור, הקב"ה נעשה יותר אישי: "השמים, מספרים כבוד-אל" (פסוק ב) משתנה ל " יהנה, צורי וגאלי" (פסוק יט). הבריאה אמנם מדברת, אבל האל עליו היא מדברת אינו אישי כמו האל עליו מדברת התורה)

מה לדעתכם פסוקים ב-ז מנסים לומר – האם צריך להכיר את אלוהים לפני שאפשר להבין את תהילתו בעולם שיצר או שמא אפשר להבין את תהילתו רק על ידי התבוננות? (למי שמתעניין בשפה פילוסופית מסורתית: האם הפרק דוגל ב"תאולוגיה טבעית"?)

פסוק ד מכיל עמימות מעניינת: האם הכוונה היא שאין דברים הנאמרים אשר לא נשמעים או שאין דברים הנאמרים בכלל? מה משמעות הפסוק לפי כל אחת מהמשמעויות?

השווה בין הטקסט המובא להלן מתוך הJPS לבין רוברט אלטר (גם כן NRSV): "אין ביטוי ואין מילים, קולם לא נשמע"

Supplemental Texts

טקסטים משלימים

Proverbs 6:23

משלי ו:כג

For the commandment is a lamp,
The teaching is a light,
And the way to life is the rebuke that disciplines.

כִּי נֵר מִצְוָה
וְתוֹרָה אֹר
וְדֶרֶךְ חַיִּים תּוֹכַחַת מוֹסֵר:

Translation: NJPS

How does the connection of Torah and light affect your understanding of the relationship between the two parts of the psalm (vv. 1-7 and vv. 8-14)?

באיזה אופן הקשר בין תורה לאור משפיע על הבנתך את היחס בין שני חלקי המזמור (פסוק א-ז ו-יד)?

Psalm 8:2, 4, 10

תהלים ח:ב, ד, י

²O Lord, our Lord,
How majestic is Your name throughout the earth,
You who have covered the heavens with Your
splendor!...

ה' אֲדֹנָינוּ
מְהֵאֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־תָּנָה הַדֹּדֶךָ עַל־הַשָּׁמַיִם:...

⁴When I behold Your heavens, the work of Your fingers,
the moon and stars that You set in place...

⁴כִּי־אֶרְאֶה שְׁמַיְךָ מַעֲשֵׂי אֶצְבְּעֹתֶיךָ יָרַח וְכוכְבִּים אֲשֶׁר כּוֹנְנֵתָ:...

¹⁰O Lord, our Lord, how majestic is Your name
throughout the earth!

¹⁰ה' אֲדֹנָינוּ מְהֵאֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל־הָאָרֶץ:

Translation: NJPS

Whereas Psalm 8 imagines human beings looking at the heavens and telling the glory of God, Psalm 19 imagines the heavens themselves declaring the glory of God. How does that difference affect the experience of the person reciting/praying the text?

בעוד מזמור ח מתאר בני אדם מביטים אל המרומים ומשבחים את הקב"ה, מזמור יט מתאר את השמים עצמם משבחים את הקב"ה. כיצד הבדל זה משפיע על החוויה של מי שקורא את הטקסט?